

Sygn. akt IX Ca 575/18 (upr.)

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 maja 2018 r.

Sąd Okręgowy w Olsztynie IX Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Beata Grzybek
-----------------	-------------------

po rozpoznaniu w dniu 23 maja 2018 r. w Olsztynie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) Ltd na Malcie

przeciwko K. N.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda (...) Ltd na Malcie

od wyroku zaocznego Sądu Rejonowego w Olsztynie X Wydziału Cywilnego

z dnia 23 stycznia 2018 r., sygn. akt X C 3560/17

oddala apelację.

SSO Beata Grzybek

Sygn. akt IX Ca 575/18 upr.

UZASADNIENIE

Powód (...) Ltd z siedzibą na Malcie wniósł o zasądzenie od pozwanej K. N. kwoty 1016,80 złotych z odsetkami umownymi w wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie od kwoty 999,46 zł od dnia 26.11.2016 r. do dnia zapłaty.

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, że dochodzona należność wynika z zawarcia przez pozwaną umowy pożyczki ze spółką (...) Sp. z o.o., w ramach której pozwana otrzymała kwotę 800 zł, którą to pożyczkę pozwana spłacić miała do 25.11.2016 r., czego nie uczyniła. Nadto powód wskazał, że przedmiotową wierzytelność nabył od wskazanej spółki umową z dnia 01.02.2017 r.

Pozwana K. N. nie wniosła odpowiedzi na pozew i nie zajęła stanowiska w sprawie.

Wyrokiem zaocznym z dnia 23 stycznia 2018 r. Sąd Rejonowy w Olsztynie oddalił powództwo.

W ocenie Sądu Rejonowego powód nie udowodnił, aby przysługiwało mu roszczenie dochodzone pozwem, gdyż nie wykazał, aby doszło do przelewu wierzytelności na jego rzecz. Z przedłożonej przez powoda umowy przelewu

wierzytelności i załącznika do niej, nie wynika by w ramach tej umowy doszło do przeniesienia na powoda wierzytelności dochodzonej przeciwko pozwanej w sprawie niniejszej. Żaden z dokumentów przedstawionych przez powoda nie jest podpisany przez pozwaną. Z dołączonego do akt sprawy wydruku przelewu bankowego wynika, że z rachunku prowadzonego na rzecz pozwanej wysłano przelew, którego tytuł wskazuje na akceptację warunków umowy o innej nazwie, niż nazwy umów wskazanych w załączniku do umowy przelewu. Nadto zwraca uwagę, że z samej treści załącznika do umowy przelewu nie wynika jakiej konkretnie umowy cesji ten załącznik jest częścią. Nie wymieniono w nim nawet stron umowy. Nie oznaczono szczegółowo również samych przelewanych wierzytelności.

Powyższy wyrok zaskarżył apelacją powód zarzucając naruszenie:

I. Mające istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku naruszenie przez Sąd I instancji przepisów prawa procesowego, a mianowicie:

1. art. 230 k.p.c., poprzez jego niezastosowanie pomimo istniejących ku temu przesłanek i brak uznania przez Sąd, iż w związku z niewypowiedzeniem się pozwanego, co do twierdzeń powoda wskazanych w pozwie, fakty te powinny zostać uznane przez Sąd za przyznane.

2. art. 232 k.p.c. poprzez przyjęcie, że Powód nie wywiązał się z obowiązku udowodnienia okoliczności, z której wywodzi skutki prawne, tj. iż Pozwany zawarł umowę pożyczki z (...) Sp. z o.o. oraz, że powód nabył wierzytelność przeciwko pozwanemu w drodze cesji wierzytelności od spółki (...) Sp. z o.o., podczas gdy Powód przedstawił logiczne, wzajemnie uzupełniające się dowody w postaci dokumentacji dotyczącej umowy pożyczki oraz cesji wierzytelności, której to dokumentacji uzyskać by nie mógł bez zawarcia i wykonania w/w umowy przelewu wierzytelności.

3. art. 233 § 1 k.p.c. polegającą na dowolnej, sprzecznej z zasadami doświadczenia życiowego i wskazaniem wiedzy, ocenie materiału dowodowego przejawiającej się w uznaniu, że powód nie udowodnił, by przysługiwała mu względem pozwanej wierzytelność w dochodzonej pozwem wysokości, podczas gdy powyższe wynika z przedstawionych przez powoda dokumentów w postaci: Umowy pożyczki o nr (...) jak i umowy cesji wierzytelności z dnia 1 lutego 2017 r. wraz z załącznikiem dotyczącym listy wierzytelności stanowiących przedmiot sprzedaży zawierającym zadłużenie pozwanej wynikające z umowy o nr (...) polegającą na uznaniu, że analiza załącznika do Umowy cesji wierzytelności z dnia 1 lutego 2017 r. załączonego do pozwu, nie prowadzi do wniosku, iż powód zakupił zindywidualizowaną i wymagalną wierzytelność pozwanej w wysokości wskazanej w pozwie, podczas gdy we wskazanym załączniku wierzytelność pozwanej została określona za pomocą takich danych jak numer umowy oraz części składowe roszczenia, których wysokość odpowiada wartościom zamieszczonym w pozwie, oraz datą umowy cesji, wobec powyższego analiza omawianego załącznika prowadzi do wniosku, iż Umowa cesji wierzytelności z dnia 1 lutego 2017 r. obejmowała wierzytelność pozwanej wynikającą z Umowy Pożyczki o numerze (...).

4. art. 339 § 2 k.p.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i przyjęcie przez Sąd orzekający, iż w sprawie zachodzą uzasadnione wątpliwości w sytuacji, gdy w przedmiotowym stanie faktycznym takie wątpliwości nie wystąpiły, czego skutkiem winno być przyjęcie przez Sąd orzekający wskazanych przez powoda twierdzeń za prawdziwych.

II. Mające istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku naruszenie przez Sąd I instancji przepisów prawa materialnego, a mianowicie:

1. art. 65 § 2 k.c. w zw. z art. 510 § 1 k.c. w zw. z art. 509 § 1 k.c. w zw. art. 353 (1) k.c. poprzez ich niezastosowanie i dokonanie błędnej wykładni oświadczeń woli stron umowy przelewu wierzytelności złożonych w dniu 1 lutego 2017 r., bez uwzględnienia zgodnej woli stron, co skutkowało przyjęciem, że umowa ta nie potwierdza przelewu wierzytelności dochodzonej w niniejszym postępowaniu, pomimo, iż z materiału dowodowego w postaci umowy cesji wraz z załącznikiem, przy zastosowaniu prymatu wykładni subiektywnej wynika, że strony umowy wyraźnie określiły zarówno strony jak i przedmiot świadczenia (essentialia negotii), będącego przedmiotem przelewu.

2. art. 5.13 Ustawy z dnia 11 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim poprzez jego niezastosowanie i uznanie, że powód nie przedstawił wystarczających dowodów wskazujących na istnienie wierzytelności, ponieważ nie przedłożył

podpisanych dokumentów pożyczkowych, podczas gdy z istoty umowy o kredyt konsumencki zawieranej na odległość, tj. bez jednoczesnej obecności obu stron, przy wykorzystaniu środków porozumiewania się na odległość, wszelkie dokumenty pożyczkowe, tj. formularze informacyjne oraz umowy pożyczki, są doręczane Pozwanemu na trwałym nośniku, a pozwany wszelką dokumentację otrzymał na wskazany przez niego adres e-mail: (...)

3. art. 6 k.c. w zw. z art. 232 k.p.c. poprzez przyjęcie przez Sąd I instancji, że w niniejszej sprawie ciężar dowodu spoczywa wyłącznie na powodzie.

Wskazując na powyższe zarzuty powód domagała się zmiany wyroku i zasądzenie od strony pozwanej na rzecz powoda kwoty dochodzonej pozwem z odsetkami liczonymi od dnia wytoczenia powództwa do dnia zapłaty oraz kosztami postępowania ewentualnie wniósł o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja nie jest zasadna.

Zgodnie z art. 378 § 1 k.p.c. sąd drugiej instancji rozpoznaje sprawę w granicach apelacji, pod uwagę biorąc z urzędu nieważność postępowania. Z kolei zgodnie z art. 505⁹ § 1 k.p.c. apelację w postępowaniu uproszczonym można oprzeć na zarzutach naruszenia prawa materialnego przez jego błędną wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie oraz naruszenie prawa procesowego mogącego mieć wpływ na treść orzeczenia. Za taki zarzut nie można uznać zarzutu naruszenia art. 233 § 1, art. 232 k.p.c., który de facto jest zarzutem błędnego ustalenia przez Sąd pierwszej instancji stanu faktycznego w przedmiotowej sprawie. Powód polemizuje bowiem z ustaleniami faktycznymi oraz oceną dowodów, stawiając tym samym w istocie zarzut o błędnych ustaleniach faktycznych. Tymczasem w postępowaniu uproszczonym z uwagi na ograniczenia kognicji Sądu odwoławczego oraz katalog zarzutów apelacyjnych, nie są skuteczne zarzuty, które dotyczą ustalenia faktów lub oceny dowodów. Wyjątek stanowi sytuacja, gdy wraz z takim zarzutem następuje powołanie się na nowe fakty i dowody, których strona nie mogła powołać w postępowaniu przed sądem pierwszej instancji. Jak stanowi art. 505¹¹ § 2 k.p.c. sąd odwoławczy przeprowadza postępowanie dowodowe jedynie, gdy apelację oparto na późniejszym wykryciu nowych faktów lub dowodów, z których strona nie mogła skorzystać w postępowaniu przed sądem pierwszej instancji. Oznacza to, że sąd odwoławczy w postępowaniu uproszczonym jest jedynie sądem prawa, o ile nie zachodzi przypadek z art. 505¹¹ § 2 k.p.c.

Z powyższych względów zarzuty powoda, w których polemizuje z oceną dowodów oraz ustaleniami faktycznymi Sądu pierwszej instancji nie mogą być skuteczne w niniejszym postępowaniu, zwłaszcza, że nie przedstawiono żadnych okoliczności i dowodów, których istnienie wykryto dopiero po wydaniu zaskarżonego orzeczenia.

Podkreślić należy, iż w przypadku cesji wierzytelności, warunkiem otrzymania należności przez nabywcę długu jest udowodnienie, że takie prawo przysługiwało pierwotnemu wierzycielowi (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12.07.2006 r., V CSK 187/06). Powód nie wykazał by strona pozwana zawierała umowę pożyczki, z podmiotem wskazanym jako cedent, z której to umowa wynikałaby wierzytelność następnie przeniesiona na powoda.

Nie jest trafny zarzut naruszenia przez Sąd Rejonowy art. 339 § 2 k.p.c. Zgodnie z tym przepisem jeżeli pozwany nie stawił się na posiedzenie wyznaczone na rozprawę albo mimo stawienia się nie bierze udziału w rozprawie, sąd wyda wyrok zaoczny. W tym wypadku przyjmuje się za prawdziwe twierdzenie powoda o okolicznościach faktycznych przytoczonych w pozwie lub w pismach procesowych doręczonych pozwanemu przed rozprawą, chyba że budzą one uzasadnione wątpliwości albo zostały przytoczone w celu obejścia prawa. Z przepisu tego wynika, że Sąd wydając wyrok zaoczny bada przede wszystkim okoliczności faktyczne przytoczone w pozwie lub w pismach procesowych doręczonych pozwanemu przed rozprawą. Jeśli twierdzenia te nasuwają uzasadnione wątpliwości powinien przeprowadzić postępowanie dowodowe. Odmienna ocena przytoczonych okoliczności faktycznych powinna stanowić podstawę wydania wyroku zaocznego. Kryteria jakimi powinien kierować się Sąd oceniając przytoczone przez powoda okoliczności faktyczne powinna opierać się przede wszystkim o ocenę zasadności roszczenia z punktu widzenia prawa

materialnego. Wskazuje na to liczne orzecznictwo. Tytułem przykładu można podać wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 10 września 2013 r. (I ACa 494/13). Wskazano w nim, że Sąd zawsze jest zobowiązany rozważyć, czy w świetle przepisów obowiązującego prawa materialnego, twierdzenia powoda uzasadniają uwzględnienie żądań pozwu, w zakresie tym bowiem nie obowiązuje domniemanie z art. 339 § 2 k.p.c., negatywny zaś wynik takich rozważań powoduje wydanie wyroku zaocznego oddalającego powództwo. Oceniając okoliczności faktyczne przytoczone przez powoda Sąd powinien kierować się również zasadami logiki. Wewnętrznie sprzeczne, nielogiczne twierdzenia dają podstawę do przyjęcia uzasadnionych wątpliwości co do twierdzeń powoda. Taką podstawę stanowią również twierdzenia zbyt ogólne, w których brak jest elementów istotnych pozwalających w sposób precyzyjny zbudować uzasadnienie dla zgłoszonego w pozwie roszczenia.

W niniejszej sprawie twierdzenia podniesione w pozwie nie pozwalały na przyjęcie zasadności zgłoszonego roszczenia o zapłatę od strony pozwanej kwoty 1016,80 zł z odsetkami. Treść pozwu nie wskazuje dokładnie jakie były warunki umowy pożyczki, o których tylko ogólnikowo wspomina powód w treści uzasadnienia pozwu. Nie wskazano również na jakich warunkach została nabyta wierzycelność wobec pozwanego. Odwołanie się ogólnie do wskazania tych okoliczności w dokumentach dołączonych do pozwu prowadziło do konieczności oceny tych dokumentów, a zatem przeprowadzenia postępowania dowodowego. Ogólnikowo opisane zobowiązanie, które według twierdzeń powoda miało ciążyć na pozwanym, daje podstawę do przyjęcia uzasadnionych wątpliwości, co do twierdzeń powoda zawartych w pozwie a przez to słuszne okazało się stanowisko Sądu Rejonowego, który uznał, że zachodzi konieczność przeprowadzenia postępowania dowodowego.

Skoro powód opiera żądanie na wejściu w prawa dotychczasowego wierzyciela pozwanego, to winien to udowodnić. Powinien również wykazać, że pierwotnemu wierzycielowi przysługiwała wierzycelność będąca przedmiotem przelewu. Takich dowodów, powód nie zaferował.

Nie był również trafny zarzut naruszenia art. 5.13 1 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. ustawa o kredycie konsumenckim.

Zauważyć należy, iż załączona do akt umowa ramowa pożyczki nie została podpisana przez pozwanego, a do akt sprawy nie dołączono żadnego dowodu, który wskazywałby, że pozwana złożyła oświadczenie woli o zawarciu umowy pożyczki w inny sposób, w tym za pośrednictwem środków komunikacji na odległość.

Przelew kwoty 0,01 zł, który miał stanowić potwierdzenie warunków umowy w swej treści nie wskazuje na umowę ramową lecz umowę pożyczki extraportfel, a nadto data przelewu tj. 20 sierpnia 2015 r. jest wcześniejsza niż data ramowej umowy pożyczki tj. 8 marca 2016 r., co oznacza, że przelew ten uważany za potwierdzenie zawarcia umowy musiał odnosić się do innej niż przedłożona przez powoda umowa.

Powód nie wykazał również by wierzycelność, której dochodzi w niniejszej sprawie rzeczywiście mu przysługiwała. Umowa przelewu zawarta w dniu 1 lutego 2017 r. nie zawiera dochodzonej wierzycelności, a załącznik A nie został w żaden sposób powiązany z przedłożoną umową przelewu, nie nosi choćby tytułu wskazującego do jakiej umowy można go przyporządkować. Dodatkowo jeśli załącznik ten nie jest częścią integralną umowy w związku z tym powinien zostać podpisany przez strony umowy, co nie miało miejsca w niniejszej sprawie.

Wskazać dodatkowo trzeba, iż powód, jako profesjonalista, powinien być świadomy wystąpienia negatywnych konsekwencji procesowych, w przypadku, gdy powołuje mniej dowodów niż tego wymaga materialno-prawna podstawa zgłoszonego roszczenia. Powód jest podmiotem zajmującym się działalnością gospodarczą i ze względu na profesjonalny charakter działalności, posiada mocniejszą pozycję procesową. Ważne jest również to, że rzeczą sądu nie jest zarządzanie dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie ani też sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 232 k.p.c.). Postępowanie cywilne rządzi się zasadą kontradyktoryjności, w którym obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach zgodnie z art. 3 k.p.c., a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie spoczywa na stronie, która z tych faktów wywodzi skutki prawne (art. 6 k.c.). Nie można zatem stwierdzić, iż Sąd Rejonowy naruszył art. 208 § 1 k.p.c. przez zaniechanie wezwania strony powodowej do przedstawienia dowodów. Przepis

ten dotyczy podejmowania przez przewodniczącego czynności mających na celu przygotowanie rozprawy. Nie nakłada on jednak na przewodniczącego żadnych konkretnych obowiązków. Zaniechanie zatem dokonania jakiejś konkretnej czynności przygotowującej rozprawę, nie może mieć żadnego znaczenia dla wyniku sprawy, albowiem strona procesowa może zgłaszać wszelkie środki dowodowe aż do zamknięcia rozprawy (wyrok Sądu Najwyższego z 14 marca 2001 r., II UKN 269/00).

Wskazać należy, że zgodnie z treścią art. 509 k.c. przelew wierzytelności oznacza przeniesienie wierzytelności oznaczonej co do tożsamości i dla skuteczności takiej transakcji konieczne jest precyzyjne oznaczenie przenoszonej wierzytelności. Oznacza to, że skuteczne wywodzenie uprawnień z faktu nabycia wierzytelności na podstawie umowy cesji wymaga udowodnienia bez wątpliwości, że do cesji konkretnej wierzytelności doszło. Nabycia wierzytelności wobec pozwanej nie można również upatrywać w dokumencie prywatnym, którym jest zawiadomienie pozwanej o przelewie, gdyż z dokumentem tym nie jest związane, inaczej niż dokumentem urzędowym, domniemanie zgodności z prawdą. Dokument ten może świadczyć co najwyżej o tym, że pozwana została zawiadomiona o przelewie, natomiast do wykazania zawarcia samej umowy przelewu konieczne było przedłożenie umowy przelewu z konkretnie oznaczoną wierzytelnością.

Podsumowując, ponieważ strona powodowa nie podniosła zarzutów mogących odnieść skutek w postępowaniu uproszczonym, a Sąd odwoławczy nie dopatrywał się nieważności postępowania, ani naruszeń prawa materialnego, które powinien wziąć pod uwagę z urzędu apelacja podlegała oddaleniu.

Sąd Okręgowy rozpoznał sprawę na posiedzeniu niejawnym w oparciu o art. 505¹⁰ §2 k.p.c. Przepis ten zezwala na rozpoznanie sprawy na posiedzeniu niejawnym, o ile w apelacji lub odpowiedzi na apelację nie zostanie zgłoszony wniosek o przeprowadzenie rozprawy. Skarżący nie domagał się w apelacji przeprowadzenia rozprawy, zaś pozwany nie zajął stanowiska. Sąd Okręgowy nie orzekł o kosztach postępowania, gdyż strona skarżąca przegrała proces, zaś strona wygrywająca nie wniosła o zasądzenie tych kosztów.

Z powyższych względów orzeczono jak w sentencji wyroku na podstawie art. 385 k.p.c.

SSO Beata Grzybek